

نگاه بیرون

محدودیت‌های رابطه ایران وروسیه

ترجمه: شهرام زرندار

● هنگامی که تحریم‌های ایران در ماه ژانویه لغو شد، روسیه می‌توانست انتظار داشته باشد که در اول صف فرصت‌های اقتصادی و تجاری باشد، علاوه بر این مسکو قدیمی‌ترین هم‌پیمانان تهران بوده و درحال حاضر شریک ایران در سوریه است. شواهد تجارت دو کشور که از طریق بندر آستراخان، بندر دریای خزر انجام می‌شود، نشان می‌دهد که تجارت در این بندر نقطه پرش تجارت روسیه از طریق دریا با ایران است. اما طبق آمار منطقه‌ای ارزش کالاهایی که از منطقه آستراخان به ایران فرستاده شده، در چهار ماه اول امسال حدود ۱۶ درصد در مقایسه با همین دوره در سال قبل کاهش یافته است.

بر اساس نظر تجار و منابع صنعت کشتی‌رانی این وضع به این دلیل است که خط قرمزهای روسیه در تجارت با ایران این رابطه را محدود می‌کند در حالی که ایرانی‌ها اکنون می‌توانند با کشورهای غربی راحت‌تر تجارت کنند و قبل از لغو تحریم‌ها تاجار ایرانی نمی‌توانستند با کشورهای غربی تجارت کنند. این تحریم‌ها به طرز مؤثر جلوی تجارت ایرانی‌ها با کشورهای غربی را گرفته بود. تجارت بین ایران و روسیه در بندر آستاراخان فقط مشتی نمونه خروار در وضعیت روابط موجود ایران و روسیه است. اما این به محدودیت‌هایی اشاره دارد که در رابطه ایران و روسیه وجود دارد، رابطه‌ای که به دلیل هم‌گرایی منافع در حوزه‌هایی مانند سوریه به جای هم‌گرایی و منافع مشترک در مورد نگاهی که به جهان دارند پدید آمده است. وضعیت موجود در باراندازها و سکوهای کشتی‌سازی و تعمیرات کشتی در آستاراخان، بزرگ‌ترین بندر روسیه در دریای خزر، تلخ و پایتیزتر از حد معمول است.

نماینده خبری رویترز در دیداری که اواخر ماه گذشته از این بندر داشت دریافته بود که جرقه‌های چند بخش از این بندر خاموش بوده است به دلیل اینکه باری برای نقل و انتقال وجود نداشته است. مالک یک شرکت صادرکننده گندم درباره تجارت قبل از اینکه تحریم‌های بین‌المللی لغو شود می‌گوید: قبلا باید دنبال کشتی‌هایی می‌گشتم که به ایران بار حمل می‌کرد زیرا حجم تجارت خیلی بالا بود». این تاجر که نمی‌خواست نامش فاش شود تا بتواند بی‌پرده سخن بگوید، می‌گوید: اما حالا مالکان کشتی در جست‌وجوی بار برای حمل بر در خانه‌اش صف کشیده‌اند. ماه گذشته وزارت توسعه اقتصاد روسیه یک اجلاس اقتصادی بین ایران و روسیه را سازماندهی کرده است که بناس‌ت در آستاراخان برگزار شود. بناس‌ت وزیر انرژی روسیه، الکساندر نواک، در این اجلاس شرکت کند. دولت محلی گفته به دلیل شرایطی که پدید آمده این اجلاس برگزار نشد، برخی از مشارکت‌کنندگان فقط هنگامی متوجه لغو جلسه شدند که برای شرکت در آن در راه آستاراخان بودند. هادی تاپان، رئیس اتاق بازرگانی و صنعت استان گیلان در دریای خزر، گفته: «ما و هزار نفر از تجار ایرانی بلیت‌هایمان را خریده بودیم و ویزا هم گرفته بودیم، ام‌ا آنها دو روز قبل از شروع اجلاس آن را لغو کردند. این مسئله باعث خسارت و لطمه زیادی برای ما شد». اینکه ایران و روسیه چگونه با هم کنار می‌آیند مسئله‌ای جهانی است، عملیات مشترک بین نیروهای هوایی روسیه، نظامیان ایرانی و شبه‌نظامیان حزب‌الله که متفق ایران هستند، جنگ داخلی سوریه را به نفع دولت بشار اسد تغییر داده‌اند و این تغییر در وضعیت جنگ تلاش‌های غربی‌ها را برای بیرون‌راندن بشار اسد از حکومت و آزمون نفوذ ایالات متحده در خاورمیانه خنثی کرده است.آنچه در قدم بعدی در سوریه رخ خواهد داد عمدتا و البته به این مربوط است که آیا شرکت روسیه و ایران در این کشور ادامه می‌یابد یا نه. این دو کشور از بشار اسد حمایت می‌کنند. آنچه بعدا رخ خواهد داد تا حد زیادی وابسته به حمایت این دو از دولت وقت سوریه است. بندر آستاراخان تنها یک چشم‌انداز از روابط بین دو کشور به دست می‌دهد، در سایر اماکن معاملاتی انجام می‌شود. دولت روسیه سال گذشته گفته با پروژه‌های مشترکی به ارزش ۴۰ میلیارد دلار با ایران توافق کرده است. یک شرکت کشتی‌سازی روسی در ماه می قراردادی به ارزش یک میلیارد دلار را برای ساختن سکوی نفتی برای ایران به مناقصه برده است. مسکو همچنین سلاح‌های پیچیده و پیشرفته‌ای مانند سیستم موشک‌های ضدهوایی اس-۳۰۰ را به ایران می‌فروشد.اما وضعیت در بندر آستاراخان با فضای عمومی‌تر تنش و روابط بین ایران و روسیه هماهنگی دارد. برخی از مقامات ایرانی از نزدیک‌ترشدن به روسیه نگران هستند. روسیه در قرن بیستم دو بار ایران را اشغال کرده است. روسیه از قدرتمندترشدن ایران و حذف رقایای ایران در خاورمیانه می‌ترسد و نگران است.

کنش متقابل بین کرملین و مقامات ایران می‌تواند هر از گاهی با مشکلات زیادی مواجه شود. هنگامی‌که در نوامبر سال گذشته ولادیمیر پوتین از تهران برای شرکت در اجلاس صادرکنندگان گاز دیدار کرد، مقامات امنیتی ایرانی جلوی حضور خبرنگارانی را که با پوتین آمده بودند به جلسه گرفتند. این مسئله باعث جالشی بین مقامات امنیتی ایران و مقامات مطبوعاتی کرملین شد.

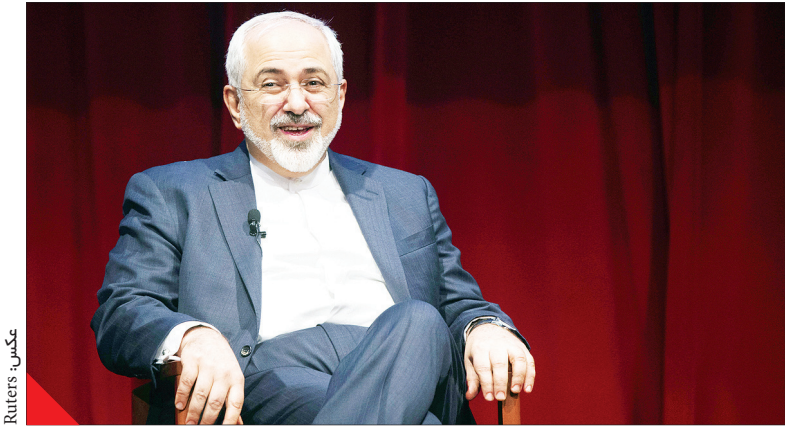
politics@sharghdaily.ir

«به نظر می‌رسد ایران از متن توافق هسته‌ای تاریخی سال گذشته تبعیت می‌کند». این را یوکیا آماتو مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در مصاحبه‌ای در مقر آژانس در اتریش گفت و افزود: «کار دشوار راستی‌آزمایی این توافق بحث‌برانگیز احتمالا سال‌ها به طول می‌انجامد. این توافق هنوز شکننده است». این بی‌بیلمات ژاپنی که از سال ۲۰۰۹ هدایت آژانس انرژی اتمی را به عهده دارد، با تأکید بر اینکه «دستیابی به توافق بسیار مهم بود اما تداوم‌بخشیدن به آن به تلاش‌های بسیاری نیاز دارد» گفت: «از ما خواسته نشده تا دیدگاه‌ها را بررسی کنیم، از ما خواسته شده که حقایق و مستندات را راستی‌آزمایی کنیم، اگر آنها لبخند می‌زدند یا کاملا خوشایند رفتار می‌کردند، ما اهمیتی نمی‌دادیم. راستی‌آزمایی توافق، کار بسیار بزرگی است. بازرسان ما با تمام توان در حال کار هستند».او درباره انتقادات از گزارش اخیر آژانس درباره ایران که به جزئیات کمتری پرداخته شده نیز، با اشاره به اینکه «به قوانین جدید لغو قطع‌نامه‌های سازمان ملل مقید است» گفت: «اگر ایران قطع‌نامه‌های شورای امنیت سازمان ملل را

مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای:

ایران از متن توافق تبعیت می‌کند

لغو می‌کرد، من دلیلی داشتم که آن را افشا کنم و کشورهای عضو نیز از حق آگاهی‌یافتن از آن برخوردار بودند. اما آن قطع‌نامه‌ها دیگر وجود ندارد. ایران اجازه دارد تا با شرایط محدود و مشخص فعالیت‌های مرتبط با غنی‌سازی را انجام دهد و آنها چنین کاری را می‌کنند». یکی از این انتقادات همان اظهارات ماریا زاخارووا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه است که روز گذشته در کنفرانس مطبوعاتی خود، خواستار نتیجه‌گیری هرچه زودتر آژانس مبنی بر پاک‌بودن برنامه هسته‌ای ایران شد. او با تأکید بر اهمیت گزارش یوکیا آماتو مبنی بر نبود فعالیت‌ها و مواد هسته‌ای اعلام‌نشده در برنامه‌های ایران، گفت: «آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هرچه زودتر و بدون تأخیر درباره صلح‌آمیزبودن فعالیت‌های هسته‌ای ایران نتیجه‌گیری کند».به

علی عسکری Reuters

پاسخ ظریف به اظهارات ترامپ

برجام غیرقابل مذاکره است

که مانع دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای می‌شود کنار بگذارد، دشوار است. ایر ادامه داد: ما معتقدیم همه طرف‌ها به برجام متعهد خواهند ماند و ما از گزارش‌های رسانه‌ها شاهد بودیم که گزارش اخیر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره برنامه هسته‌ای ایران نشان می‌دهد ایران به تبعیت از برجام ادامه می‌دهد. او اضافه کرد: با توجه به رفع تحریم‌های مرتبط با هسته‌ای ما نیز کار مشابهی انجام می‌دهیم.

کنارکشیدن ازبرجام آمریکا راتنها می‌گذارد

سخنران دونالد ترامپ، وزیر انرژی آمریکا را نیز به واکنش واداشت؛ او با رد تلویحی سخنان ترامپ

گفته و آنها اکنون می‌خواهند و امیدوارند که آژانس با توجه به گزارش تازه آماتسو امکان باید بدون تأخیر درباره ماهیت صلح‌آمیز تلاش‌های تهران در عرصه هسته‌ای نتیجه‌گیری کند که هدف اصلی برجام و قطع‌نامه ۲۲۳۱ است.گفتنی است، همه مصاحبه آماتو حول محور گزارش اخیر آژانس نبود و در بخش دیگری از اظهارات خود به سایت پارچین اشاره کرد و گفت: «از دیدگاه آژانس تکذیب آزمایش‌های هسته‌ای گذشته از سوی ایران هنوز نامعتبر است، اما آنچه بسیار اهمیت دارد این است که درحال‌حاضر در پارچین چنین اقداماتی صورت نمی‌گیرد. من به آنجا رفتم، تقریبا خالی بود. با اطمینان می‌توانم بگویم که آزمایش‌هایی که با استفاده از اتاق آزمایش مواد منفجره انجام می‌شود، رخ نمی‌دهد».مدیرکل آژانس که می‌توان گفت در طول مذاکرات هسته‌ای به طور رسمی در سیاست‌گذاری‌های توافق هسته‌ای بی‌طرف بود، اکنون می‌گوید که الگوی تعاملی پیشین برای کاهش جاه‌طلبی هسته‌ای ایران مؤثر نبوده و کارشکنی‌ها عمل نکرده است.

دیگر عضو گروه ۵+۱ برای دستیابی به این هدف، افزود: همان‌طور که «برنت اسکوکرافت»، مشاور امنیتی بوش پدر گفت، چنانچه ما از این توافق خارج شویم، تنها خواهیم ماند و چنین کاری اصلا سودمند نیست. آمریکا در صورتی که از برجام کنار بکشد، تمام اهرم‌های نظارت بر برنامه هسته‌ای ایران را از دست می‌دهد و بسیار بعید است که بتوانیم بار دیگر تحریم‌های بین‌المللی قابل‌ملاحظه‌ای برقرار کنیم. به نفع آمریکا و متحدانش است که ایران را به توافق هسته‌ای پایبند نگاه داریم و تعهدات خودمان را در قالب برجام نیز انجام دهیم.

کلینتون:ترامپ یک کلمه هم از ایران نمی‌داند

گفتنی است نشریه بریت بارت نوشت هیلاری کلینتون نیز در سخنرانی روز پنجشنبه خود، از نامزد جمهوری خواهان، دونالد ترامپ، به‌شدت انتقاد کرد. به گزارش انتخاب، نامزد دموکرات‌ها تهدید کرد آمریکا می‌تواند با اقدام نظامی ایران را خلع سلاح کند و هشدار داد: اگر ترامپ پیروز شود در کرملین جشن برپا می‌شود و نباید گذاشت ولادیمیر پوتین، متحد ایران از این اتفاق شادی کند. کلینتون مدعی شد: دنیا باید بداند آمریکا اگر لازم بداند هر اقدام قاطعانه‌ای را انجام خواهد داد تا از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای جلوگیری کند. به طور خاص، امنیت اسرائیل قابل‌مذاکره نیست. آنها نزدیک‌ترین متحدان ما در این منطقه هستند و وظیفه اخلاقی ماست که از آنها دفاع کنیم. ما نسبت به پیش از توافق امنیت بسیار بیشتری داریم. دونالد ترامپ یک کلمه هم درباره ایران و توافق هسته‌ای نمی‌داند.

● **چرا الفاظ نامناسب؟** برخی‌ها در مقابل محل سکونت یا محل کارشان یا سرکوپه و پس‌کوپه‌ها اطلاعیه‌ای با این مضمون می‌نویسند: «لعنت بر پدر و مادر کسی که در این محل آشغال می‌ریزد»، این کار از لحاظ فرهنگی غیراخلاقی و دور از شأن نویسندگان است. ای کاش رسانه‌های گروهی درباره این‌گونه مسائل اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی‌کنند تا شاهد چنین نوشته‌هایی در جامعه نباشیم.

افروز قاسمی ● **عدالت کجاست؟** این جانب، ۲۴ سال در مؤسسه‌ای کار می‌کردم اما به دلیل بدرفتاری سرپرست شعبه با کارکنان، تقاضای جابه‌جایی کردم. ولی در اختیار کارگزینی قرار گرفتم و فعلا بی‌کارم. عدالت در این مؤسسه کجاست و اگر نیست، کی برقرار می‌شود؟

علی از تهران ● **مشخصات تخم‌مرغ‌ها**؟ ۱۲ خرداد درباره تخم‌مرغ‌های بسته‌بندی بهداشتی پیام کوتاهی در ستون مربوط چاپ شد، اما نه نام شرکتی که تخم‌مرغ‌ها را توزیع می‌کند، بود و نه برچسبی که بر روی تخم‌مرغ‌ها درج می‌شود. کاش نام آن را می‌نوشتید تا مردم بشیر در جریان قرار می‌گرفتند و آگاهانه خرید می‌کردند.

عادل عبدالخانی ● **افزایش حقوق** = **افزایش گرانی**: از طرفی حقوق‌ها را اندکی یا به‌اصطلاح قطره‌چکانی افزایش می‌دهند و از طرفی دیگر هزینه‌های پزشکی و خدمات را گران می‌کنند. هدف از این کارها کمک به اقسار حقوق‌بگیر است یا بالابردن نرخ‌ها؟ با توجه به این گران‌شدن دوبل، کارمندان ترجیح می‌دهند حقوقشان افزایش نیابد.

علی‌اکبر فرقانی ● **سرگردانی بیماران**: بیمارانی که برای جراحی اعصاب (کلینیک ویژه) با بیمارستان لقمان تلفنی وقتی می‌گیرند، برای ساعت ۷:۳۰ صبح به آنان نوبت می‌دهند، در حالی که درهای کلینیک ویژه ساعت هشت صبح باز می‌شود. چرا به بیماران از ساعت هشت به بعد وقت نمی‌دهند تا آنان یک ساعت بلکه بیشتر در محوطه بیمارستان که پر از گازه‌ای ضدعفونی‌کننده است، سرگردان نشوند؟ از بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی

زینت خانه‌هاست آن را پاکیزه نگهداریم

به احترام زندگی، به احترام فردا

بانتجارت

روابط عمومی

پیشرفت در فروش آب‌سنگین به آمریکا

شرق: چند روز پس از آنکه رئیس سازمان انرژی اتمی اعلام کرد احتمال دارد که فروش آب‌سنگین به آمریکا موقتاً متوقف شود، سخنگوی این سازمان اعلام کرد چند تعهد برای خرید آب‌سنگین که ایران از آمریکا خواسته است در حال محقق‌شدن و عملی‌شدن است.سخنگوی سازمان انرژی اتمی با اشاره به خرید آب‌سنگین ایران توسط آمریکا گفت: مذاکره برای فروش آب‌سنگین به دیگر کشورها در حال انجام است. به گزارش ایرنا، بهروز کمالوندی این مطلب را روز جمعه در حاشیه بیست‌وهفتمین سالگرد رحلت بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران در جمع خبرنگاران بیان کرد. کمالوندی با اشاره به خرید آب سنگین ایران توسط آمریکا، ادامه داد: چند تعهد درباره فروش آب‌سنگین از آمریکایی‌ها خواسته‌ایم که خوشبختانه در حال محقق‌شدن است و در مرحله عملی‌شدن آن هستیم. این موضوع از آن جهت مهم است که کشوری که قصد تعطیل‌کردن کارخانجات آب‌سنگین ایران را داشت، امروز مسئولیت خرید آن را بر عهده می‌گیرد و این موضوع از لحاظ سیاسی، فنی، حقوقی و بین‌المللی حائز اهمیت است و نباید آن را دست‌کم گرفت. معاون امور مجلس سازمان انرژی اتمی تصریح

کرد: برای فروش آب‌سنگین به سایر کشورها نیز در حال مذاکره‌ایم و زمینه خوبی دراین‌باره فراهم شده است. کمالوندی گفت: البته شنیده‌ایم که برخی کشورها نسبت به خرید آب‌سنگین از ایران تردید دارند؛ اما زمانی که آمریکا به تعهدات خود در خرید آب‌سنگین عمل کند تردید سایر کشورها هم از بین می‌رود.

گفتنی است سخنگوی وزرات خارجه آمریکا با اشاره به اینکه مجوز خرید ۳۲ تن آب‌سنگین از ایران در ماه آوریل صادر شد، گفت محموله مذکور به‌زودی به آمریکا می‌رسد. جان کربی در کنفرانس خبری رسماً به خبرنگاران اطلاع داد محموله خریداری‌شده در هفته‌های آینده به آمریکا تحویل داده خواهد شد. وزارت خارجه آمریکا در ۲۲ آوریل رسماً اعلام کرد که مجوز خرید ۳۲ تن آب‌سنگین در برنامه‌های هسته‌ای ایران به ارزش هشت‌میلیون و ۶۰۰ هزار دلار را از سازمان انرژی هسته‌ای ایران صادر کرده است. مسئولان وزارت خارجه آمریکا همچنین گفته بودند خرید آب‌سنگین که قرار است در پژوهش‌های هسته‌ای آمریکا مورد بهره‌برداری قرار گیرد اقدامی برای اجرای تعهدات ایران در چارچوب توافقی‌نامه هسته‌ای محسوب می‌شود.